

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet.
 Hova minden a lap szemléni részét illető közlemények intézendők.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Felolvas szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

KIADÓHIVATAL:

Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban,
 Hova az előfizetések és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők
 és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.

Előfizetési árak: Egész évre 8 fnt — Félévre 4 fnt — Negyedévre 2 fnt.
 Néptanítóknak egész évre 6 fnt — Félévre 3 fnt — Negyedévre 1,50. — Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:

Vasárnap és esütőnapokon.

Az új aera.

F. hó 12-én megnyílt ismét a magyar parlament, — mint a Tisza-uralom alatt annyiszor, minden jelentőség nélkül, a szokott formalitások között.

Ezuttal azonban a közérzet, a közmegegyezés szerint egy új aera kezdetét jelenti a törvényhozás gépezetének mozgásba hozatala, mert a gép, mely eddig csak úgy gyártotta a „hobboldogító” törvényeket, most végre nem gyártani, de alkotni fog, nem a Tisza-kormány elvei, — de a haza szerinti — nem néhány évre, de századokra szóló törvényeket.

Az a parlament, mely most fogott hozzá missziójához, — egy új korszak történelmének kezdetét képezi, s majdan a történetíró külön fogja választani Magyarországnak fejlődésének eddigi évet, az 1889. évi október 12-iki országgyűléstől számított további évektől, melyek hivatnak hazánkban a „reformok korszakát” megalkotni.

A „reformok korszaka” — vette kezdetét a mostani parlament megnyitásával, mert alig fog a parlament szokásos formalitásaiából kibontakozni, már is nagy, horderejű reformjavaslatok megvitatása fogja összes idejét igénybe venni.

A lefolyt 15 évet a történelem Tisza Kálmán nevével fogja összekötni, s jellemezni érdeme szerint. Ellenben a következő évek négyében vajmi kevés része lesz Tisza Kálmánnak, miután mindazon reformok, melyek jelentőségükben meg sem becsülhetők, s melyek a Tisza-uralom minden művét elfeledtetni, eltemetni akarják, — nem Tisza elveiből támadtak, hanem a mérsékelt ellenzék évek óta hangoztatott kormányzói értektől gyanúsítottak, melyeket „istenáldása” gyanánt vesz át Tisza Kálmán, s boldogítja vele az országot.

Azonban maga Tisza se vindikálja magának a reformok megteremtési dícsőségét, s beismeri, hogy azok eddig követett elveivel ellentétben állanak. — Sőt be kellene ismernie azt is, hogy ezen reformok megvaló-

sítása se illeti meg őt, mert eddig azokat károsaknak tartotta, s az ellenzékkel ezek miatt hadilábon állott.

Ha mindazonáltal most mégis elég vakmerő ezen reform munkásság élere állani, ez csak az bizonyítja, hogy Tisza nem törődik a parlamentarizmus legelemibb igényeivel, s kormányozni akar minden áron.

Az a kérdés esupán, — mit szól ehhez a nemzet?

A képviselőház többsége nem képviseli a nemzet akaratát, ezt a véderővita megmutatta, midőn a kisebbség arra kényszerítette a kormányt, hogy a serelemes 14. és 25. §-okat megváltoztassa, illetve módosítsa.

A kisebbség győzelme a nemzet kinyilvánított akaratából lépett ki, s kénytelen volt Tisza belátni, hogy nem az ő mesterkelten összetákolts többsége, hanem a kisebbség van hivatva Magyarország közvéleményét tolmácsolni.

Mert, hogy a legközelebbi ülészek nem lesz eszdes és nem szorítokzik esupán egyes törvényjavaslatok száraz megszavazására, az kétségtelen.

Kétségtelen azért, mert a lefolyt nyáron olyan események merültek fel, melyek feltétlenül hozzájárultak a kedélyek felizgatására és ma már a legjámborabb politikusok is türelmetlenül várják az ügyek lebonyolítását.

Itt van első sorban a Kokán ügy. Ez már nem kriminalis ügy, melyet egyszerűen letárgyalnak és a mely a vádlott elítélését véget értet. Ez ügybe bele van ártva a volt kereskedelmi miniszter, és a volt államtitkárja, továbbá egy miniszteri tanácsos, egy országgyűlési képviselő és egy — vizsgálóbíró. Mert több mint valószínű, hogy Polonyi Géza orsz. képviselő és Haupt vizsgáló bíró eljárását szóvá teszi a karban egy az igazságügyminiszterhez intézendő interpellációjában.

Ámde a Kokán ügynél is nagyobb érdekekkel néznek elébe a szegedi rakpart beomlása fölötti vitának már csak azért is, mert hisz tudvalevő, hogy Szeged város sorsát az egész ország szívén hordja és az elkeseredés a baj okozója ellen általános.

Mindazáltal azonban ennél is fontosabbnak tekintik a monori zászló ügyet. A sajtó már hetek óta foglalkozik vele és az elkeseredettség, melyvel egyes lapok ez ügyről nyilatkoznak arra enged következtetni, hogy a kérdés megvitatásánál is nagyfokú lángot fognak vetni a szenvedélyek.

Nem is esekélyesség, ami itt szóba kerül és ha a nemzet közönségre tekintene e vitákra, az végtelen szomorú világításba helyezné politikai életrealitásunkat.

A függetlenségi párt részéről nagy akezióra készülnek. Gullner Gyula nem tartozik ugyan e párthoz, de interpellációját a monori zászlóügyben a függetlenségi párt támogatni fogja. Ez ügyvel kapcsolatban fel fogják eleveníteni a közös hadsereg viselt dolgait is, a mi tudvalevőleg elég alkalmas téma a kedélyek kellő felhevítésére.

Mindezeket tekintve zajos ülészekra lehetünk elkészülve. A támadások középpontja Tisza Kálmán, a ki iránt az ellenzék mindkét táborában nagy ellenszenv uralkodik.

POLITIKAI HIREK.

*. A képviselőház október 12-én, szombaton d. e. 11 órakor ülést tart.

*. Egy millió deficit. Werkerle pénzügyminiszter az 1890-i költségvetés e hó 16-án terjeszti a képviselőház elé. A budgetben eredetileg három millió volt a deficit, de az utolsó pilanatban újra átdolgozták a költségvetést; e célra egy miniszteri bizottság küldött ki, mely felvilágosította a budget egyes tételeit és miután a miniszterek mindannyian beleegyeztek egyes tételek törlesztésére, a deficit, mint parlamenti körökben beszéltek, csak egy millió lesz. Megjegyzendő, hogy egyes sükségeket, így pl. új vasúti kocsi már befoglaltatnak a kereskedelmi miniszter költségvetésében és erre egy fél millió van előirányozva. Ezek után kormánykörökben ugy vélekednek, hogy az 1890. évi deficit nélkül vagy pedig oly esekly hiánnyal fog zárulni, mely a pénztári készletekből lesz fedezhető. Csakis egyetlen és nem nagy póthitelre lesz sükség és pedig az igazságügyi reorganizálására. Minden más sükséget, írja N. Fr. Pr., befoglaltatnak a budgetben és a pénzügyminiszternek semmiféle konverzióra nem lesz süksége.

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

SINON.

Beszély: Haldortól.

III.

(Folytatás.)

Türelmetlenül várta Ulysses a Palladiumot, melyhez annyira édes remény fűzött; de a kitűzött határidőre nem érkezett meg. Talán akadályt górdított eléje Venus, a trójaiak nemtője? Az alkony már leszállt Ida hegyére és Sinon se maga jelent meg, se hírnököt nem küldött. Hát Eposos hol van?

Déli fabricator Eposos.

Egyszerre tompa zugás hallatszott messziről s egy éktelen tömeg górdult végig a harcmezőn, oly síma gyorsasággal, mint ha csigalépcsőkön futott volna és egyenesen a vár alá tartott. Ulysses elámult; nem hitt szemének. Amit állomnak vélt, valóságga lett.

— Kész a gép; jelenté neki Sinon a megelégedés boldog kifejezésével.

— Pallasra! ez a jelkép templomba való.

— Ott is lesz holnap.

— Lásuk.

Ulysses megvizsgálta tüzetesen az óriás gépet, annak szerkezetét, tőrfogatát, sulyát a legapróbb részletekig.

— Nem esalt bizalmam, mondá a vizsgálat bevégetével.

Kitunó gépész vagy.

— Elég, hogy lángelmed folytán a vállalat sikerült. Gondoskodtál két kulcsról?

— Igen; az egyiket megtartom én; a másikat ime átadom neked.

Ulysses átvette a kulcsot és elirte keblébe.

— Most már csak vitézek kellene a vállalathoz. Kinek volna kedve a géppel a várba emelkedni? — kérdé Ulysses bajtársait egyenként mérlegelve szemével.

— Hadd meglátjuk; — szolt Ajax a sorból kilépve, — elég centaurus gyomrába tekintettem már életemben.

— Talán valamely kinsced van a várbán?

— Van.

— Mi az? billikom? gyémánt övű kard? Vihetsz annyi aranyat és ezüstöt, a mennyi tetszik.

— Nekem csak egy drága gyöngy kell: Hekuba gyöngye.

Agamemnon megrezent, élesen nézve Ajax szeméi közé.

— Te Apollo jósmájára gondolsz?

— Nincs mit titkolnom. Ó az én zsákmányom lesz.

— Cassandra!

— Igen! Priamos és Hekuba lánya! a többit nektek engedem a nyakláncokkal együtt.

— Majd meglátjuk; — veté oda büszkén Agamemnon.

És Ajax kéjszóvára belépett a szörny gyomrába, elfoglalva annak legzsédső üregét.

— Nos? — kérdé Ulysses — végig tekintve a görög vitézekre. Hát te, Menelaos, nem vállalkoznál Helena szépségeért.

— Minotauros gyomrába is berohannék — felett elszántan Menelaos.

Utána ment Lyzander, Achaos és többen.

— Elég! — kiáltá a vállalkozó hősöknek Agamemnon és belépett ő is nyakig fölgyerve az állpalladiumba.

Ha látta volna most valaki Sinon kárörvendő mosolyát, meggyőződött volna a veszély nagyságáról, mely fenyegette a trójaiakat.

Midőn egészen megtelt a Palladium, Ulysses is belépett a sötét üregbe, kezét nyitva Sinomnak, ki a nyilásnál kívül maradt és bezárta a gép titkos rekeszt.

Mily vakmerő kaland! mily örült vállalat! mondják rá a nyugodt véru itészek, de a boszu és harcsojz sohasem volt valogatós eszközeiben és néha a legképtelenebb csefogatás sikerül.

Másnap a trójai nép szabadon vett lélekzetet. Eltunt a görög tábor nyom nélkül, nem tudni hová. Talán visszavitorláztak Mycenaebé?

Eleinte csak a vár faláról bámulak a lakosok a pusztá trójai sikot, azután csoportokban lejöttek meggyőződni a dolog valósága felől.

Azonban a harcét nem volt egészen üres, mert egy dombon, szemköztt a várral, egy óriás építmény állt, mely olykor mozogni látszott, mintha élő szörnyeteg volna.

Maradt volna inkább az egész görög tábor, mint e rejtélyes szörnyeteg. Nem mert hozzá közeledni senki. Eddig földi ellenség, most égi ellen fenyegette őket. Mindenki rosszat sejtett.

A toronyörök megesküdtek rá, hogy látták hajnalban a hajókat távozni, de azok a hajók, az éj leple alatt szépen visszajöttek és Tenedos szigete mögé rejtézetek.

Képzeltetik, mily gyönyörű éjt töltöttek a szörny gyomrában (mit trójai lónak nevezett el Sinon) a görög vitézek! — meg-meg esőreentek a fegyverek a mély esendben; a dárdá, mely a harcmezőn inkább disz mint öldöklő szer, most veszélyes fegyvernek bizonyult és Ulysses, bár csak később jutott a Cyclopek barlangjába, előre fogalmat nyert a felszemékről.

Szidták mind Epeost, mind Sinont, hogy oly szükre stábták a bőrtont, pedig biz ott nem lehetett gondoskodni kényelemlről.

— Szeretném szétrobbantani az egész gépezetet a gépészszel együtt — szolt türelmetlenül Agamemnon.

— Vezérek vezére! Prometheus veséjét adta oda az égi szikráért, — felett nyugalmasan Eposos.

— Igen! de annak szárnya volt; mi pedig se nem mozogunk, se nem mozothatunk.

— Még nem jött el az ideje; — szolt közbe Ulysses.

Meg kell vállanunk az igazság érdekében, hogy senki sem kételkedjen a görögök közt Ulysses belátásában.

Az idő mintha megállt volna a hamis Palladium felett, mely egy ország sorsát rejté magában; nem akart fölkéni a nap.

Egyszerre megmozdult az óriás gép; mindenki elfojta lélekzetét . . . de ne vágjunk az események elé.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1889. évi október hó 12-én délelőtt 10 órakor a városra hasznos termében a főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgya volt az állami italmérsék jövedék bevétele tárgyában teendő intézkedés. A polgármester erre vonatkozólag kifejté, hogy az állam 41,600 frrt bérösszeget kíván, felolvassza azután az állandó választmány határozatát, mely az összeg felajánlását a polgármesterre bízta, s felvilágosításul pedig felolvassa a polgármester, hogy az italmérsék jogának bevételeit állami mennyi tisztázóvédelem járólattal a városra. A legutolsó három év jövedelmét tekintetbe véve az átlagos tiszta jövedelem 3000 frrt.

Bart hal kifizéti, hogy a regale megváltás czimén 68000 frrt kap az államtól, az állam már most bérbe adva a regalet, megkívánhatja, hogy a 68000 frrt mint megváltást összeg után járó $4\frac{1}{2}\%$ kamatot, azaz 30600 frrt kapjon érte. Szerinte az állam igen jó üzlet csinál, ha 30000 frrt kap a regalért, tehát 20% -kal többet, mint a mennyit hozna neki, a városnak fizetett megváltási összeg után járó $4\frac{1}{2}\%$ kamattól. Különben is a pénzügyminiszter téves alapon indult ki, midőn az utóbbi két jó termő év bevételeit vette mértékül, valamint abban is tévedett, hogy Zombor évenként 687 hl szesz fogyaszt, el, mert az idén rossz termés lévén sokkal kevesebb bor fog elfogyjni, mint tavall és két év előtt, a mi pedig a szesz fogyasztást illeti, ugy, beigazolt tény, hogy városunk alig 60 hlrt fogyaszt. Kifejté, hogy a bor és szesz italok fogyasztását azon körülmény is kisebbíteni fogja, hogy ezenul 75 frrt korszállatás díjt kell fizetni, míg azelőtt csak 15 frrt, s így ennek következtében sok korsós maga fog szűnni. Azon aggodalmának ad kifejtést, hogy a városnak nagy deficitje lesz abból, ha bérbe veszi a fogyasztást, azt pedig nem kívánhatni tőlünk — ugymond — hogy 70-80 korsósaink nagyobb kényelmessége végett s mi $4-5\%$ pótdátót fizessünk.

Nem fél különben attól, hogy más többet fog adni, mint a város, annál is inkább mert van módja a városnak akar az érvényesen akar az utóajánlat után ismét bérbe venni.

Indítványozta, hogy a város 35,000 forintot ajánljon fel. A polgármester reflektálva Bart hal beszédjére, azt állítja, hogy a bérllő majd önkönnyel fogja takssálni a korsomást, s hogy a korsomásti engedélyeket közvetve maga a bérllő fogja adni.

Bikar bebizonyítja, hogy a város a regale önkiszolgálása által 30000 frrt hasznát hozott, ajánlja, hogy a város tartja fenn a bérletet s indítványozza, hogy a főispán elnöke alatt a polgármester és a város országgyűlési képviselőiből álló küldöttöket menesztessék fel a miniszterhez, mely a város részéről 38000 frrnyi bérösszeget ajánljon fel a regalért, szerinte a város nem fog vesztelni.

A főispán kéri, hogy mentse őt föl attól, hogy a küldöttséget vezesse, s maga részéről a polgármester vezetését alatt Koczkár Zsigmondot és Bart hal Józsefet ajánlja, s miután Bart hal szintén nem kívánt részt venni a küldöttségben helyébe Dr. Sotykóvits választatták be.

Vukicsévit azt ajánlja, hogy a küldöttség hatalmaztassék fel arra, hogy saját tetszése szerint járjék el.

Hosszas vita feljötték ki ebből, végre elfogadták a polgármester által a pért Bikar-féle indítvány, mely szerint 38000 frrt ajánlatik fel évi bérösszeget.

Városi főldök beáradása iránt megtartott árverés eredménye. Csak a zentai járás föld adatot bérbe 26 frrt 48 krajával holdját. A többi földek beáradását tavasza lett elhatározva.

Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanya helyiségi padozatának carbolinnal leendő bemázolása iránt. — Elfogadtatik.

Ugyanannak előterjesztése a laktanya előtti földnél alkalmazandó vizatervezet tárgyában. 150 frrt költség elfogadtatik.

Kertészeti bizottság jelentése a bajai út végétől a vámsorompóig eszkelendő befalast tárgyában. — Elfogadtatik.

Laktanya építési bizottság előterjesztése a laktanya felülvizsgálata és átadása szempontjából teendő intézkedés iránt. — Elfogadtatik.

Laktanya építési bizottság előterjesztése a tisztai épület árnyékszékének czélszerű berendezése tárgyában. — Elfogadtatik.

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** A király a zombori törvénysekhöz Stojkovits György kulai járásbírósi abírót nevezte ki törvényseki bírónak.

* **Közönetnyilvánítás.** A zombori népköri iparos dalárda Herzenberger Mathild k. a., Komlós Ármán, Kiss Pál és Lintz Géza urakkal a dalárda által f. évi október 5-én rendezett dalestélyen való szíves közreműködésükért, ugy Csermák József urnak zongorára díjjalán átengedéseért, ez uton is hálas köszönetet mond.

* **Kinevezés.** Eichorn Ferenc zombori kapitán a pénzügyminiszter, mint kegyrúság, bukini plébanossa nevezte ki.

* **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenül közziré tetétek, hogy az 1888. évre megállapított hadmenetességi díj kiveitési lajstrom az 1888. évi 44. t. cz. 16. §-ának rendelkezéséhez képest 8 egytasman következő napokon, az az folyó évi október hó 10-től bezarolag október hó 18-ig a városi adóhivatalnál közszemlélre kiteték. Emeltozva felhívtanak mind azok, kik ezen adókövetés ellen felbőszeni akarnak, hogy a kellev felszerelt felszámolások az 1888. évi 44. t. cz. 16. §-ának b) pontja értelmében a polgármester úrhoz intezve a kir. adófelgyelmezőhöz 15 nap alatt adják be, és pedig: 1. azon adózók, kik ezen adónemmel már a múlt évben megrovottak, a közszemlélre kitett lajstrom ki tételeinek napjától; 2. azok, kik a kiveitési lajstromban megállapított adóval első ízben rovtak meg. adótörzsüknak az adókönvevessükükre történt bejegyzéselőt szánitandó 15 nap alatt annnyival is inkább adják be, mert ezen határidő eltelte után elkövetés beadott felbőszése az 1888. évi 44. t. cz. 5-8. §-ai értelmében visszatartandó lesznek. Zombor, 1889. szeptember hó 30-án. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

* **Egyenruházat elkészítése.** A zombori m. kir. pénzügyorségi legénység részére szükségölde egyenruházat elkészítésének biztosítása érdekében szeptember 19-én volt meg az árlejtés az itáni m. k. pénzügyigazgatósággal. Ajánlatot tettek: Weiner és Grünbaum czeg budapesti, Tiller Márk és testvérei budapesti, H. Rosenthal budapesti czeg és Morán Miksa temesvári czeg. A vállalat nyertesé Weiner és Grünbaum czeg lett, kérven egy kopony elkészítésért 9 frrt 50 krajt, egy nadrágot 2 frrt és zubbonyt 4 frrt.

* **Fogházjavítás.** A zombori kir. fogház 1236 frrt 46 kr. költségölányzat keretén belül helyreállítandó lévén, ezen munkálat vállalatása végett szeptember 29-én árlejtés volt a zombori kir. ügysegről. Ajánlatot tettek: Ulrich Vince zombori építómester 1050 frrt és Diener Filop apatani építómester 1112 frrt 50 kral. A szerződés Ulrich Vinczevel lett megkötve.

* **A zombori népköri iparos dalárda által f. évi október hó 5-én rendezett dalestély összes bevétele a felülfizetésekkel együtt 65 frrt kiadás 90 frrt 22 kr., ennek folytán 25 frrt 22 kr. deficitet eredményezett. Felülfizettek: Zimmermann Gyula 3 frrt, Schláger József 2 frrt 40 kr., Jakabosics Mihály 2 frrt, Harpf József 2 frrt, Zsulyevits Ernő 1 frrt 20 kraj, Ronay Ede 1 frrt 20 kraj, Csíhás Benő 1 frrt. Príbil Ernő 1 frrt, Csicsáki Mihály 1 frrt N. N. 1 frrt, Bittermann Nándor 1 frrt, Mészáros Sándor 1 frrt, Sz. J. 1 frrt, Horváth Pál 1 frrt, Haasz Gyula 1 frrt, Karkács Alajos 50 kraj, Singer Sándor 50 kraj, Bago István 40 kraj, Husvethi Károly 20 kraj, Molitor A.-né 20 kraj, összesen 22 frrt 60 kraj. — Fogadták a felülfizetőket, valamint a dalestélyen részt vett nagyerdeimű közönség, a dalárda halás köszönetét.**

* **A szabadkai főjegyző meghalt.** A lipotmezei tébolyházban meghalt esztőlőt d. c. Kulnesics József, Szabadka város főjegyzője, a kit a múlt év őszén szállítottak oda. A boldoglatlan ember agyaglyulásban szenvedett s ez a szörnyő baj okozta halálát is. A míg ő bomladó agyvelővel színfűdött az örültek házában, odalaha megves viták folytatni, mert baráta azt hitte, és hírdették, hogy független gondolkozása miatt politikai okokból tavolították el az iutó közből. A város képviselőtestülete, nem egy tagjának akaratára ellen, kimondotta a szeresedően főjegyző nyugalmazását s allására pályázatot is hírdetett. Haláláról a tébolyház igazgatósága távirattal értesítette családját és Szabadka polgármesterét. A tébolyott főjegyző negyvenöt éves volt.

* **Névmagyarosítás.** Rosenberg Sándor bezdáni lakos vezetéknevét Rözsahelyire magyarosította.

* **Zóna-távirda.** Baross miniszter, a „Bud. Hir.” szerinti, a zónatávira mintajára, a táviratdíjakat is a távolságok szerint akarja megállapítani s így lényegesen csökkenti. Az eddigi díj minden szóért két krajraj, csupán az Ausztriával való forgalomban maradna meg, a helyi távirtnál pedig minden szó ára félkrajjára fog leszállítatni.

* **Helyreigazítás.** Bigno Lajos hangversenyére a páholy árak múlt számbanban tévesen lettek közölve, amit itt helyreigazítunk: Proseccion páholyok 4 ft a többi páholy 4 frrt 50 kr.

* **Szállági Dező Szabadkán.** Ma teszik le alapkövet a város által ott építendő nagyszabású törvényseki palotának. Ez alkalomból Szállági Dező igazságügyminiszter is le ment Szabadkára, résztvevően az alapkövetéleti ünnepon. Az igazságügyminiszter már tegnap érkezett Szabadkára, hol nagy lelkesedéssel fogadták.

* **Felebezett helyettesítés.** Zentán a főispán által felfüggesztett és időközben állásáról lemondott árvaszéki úlnok helyébe Deák Lukács lett megválasztva. Minthogy azonban Deák nem bír ama küllekkel, melyet az 1886. XXII. t. cz. 73. és 75. §-ai az előjártól megkívánának, t. i. sem községi, sem országgyűlési képviselőválasztói jogosultsággal nem bír, a helyettesítést Braun Soma városi képviselő felebezéssel tamadta meg. A belügyminiszter analog esetben, az árvaszéki számvévi választást megsemmisítette, így hát nem szárvad kétség, hogy ezutal is alkalmazni fogja a törvényt.

* **Kimutatás a m. kir. póstakerekpénztár 1889. évi szeptember havi forgalmáról.** 1889. évi szeptember havában 33,545 betettelt 316,626 frrt 70 kraj. tételetet be 11,535 felmondás alapján 298,706 frrt 62 kraj. fizetettel visszta. Az 1889. évi szeptember havi tiszta betetéség 17,920 frrt 08 kraj. A megelőző 1888. év megelőző szakában 32,111 betettelt 268,212 frrt 59 kraj. tételetet be. 9,223 felmondás alapján 214,585 frrt 66 kraj. fizetettel visszta. Az 1888. évi szeptember havi tiszta betetésövény 53,626 frrt 92 kraj. Az őzforgalom 1889. szeptember havában 615,333 frrt 33 kraj. az előző év hason szakában pedig 482,798 frrt 25 kraj tett ki. 1889. évi szeptember havában vásároltatt 5%-os magyar papírpárédok a kir. postakerekpénztár számára névértékben 32,000 frrt különböző értékpapír a betetők számára névértékben 22,100 frrt tehát összesen 54,100 frrt névértékű értékpapír. 1889. évi szeptember havában belépett új betető 4,826 kilépett 3,408 a betetők számban szaporodás 1,418 a betetők száma 1889. évi augusztus hó 31-én volt 144,380. Az összes betetők száma 1889. évi szeptember 30-án 145,798 A kir. postakerekpénztár számára vásárolt és saját tulajdonát képező 5%-os magyar papírpárédok névértéke 1889. évi szeptember hó 30-án 3,815,400 frrt. A betetők által 1876. február 1-től 1889. szeptember 30-ig megtakarított tiszta betetéség 3,545,272 frrt 14 kraj. A jaredőkönvevessükre elhelyezett értékpapír névértéke 671,100 frrt a betetők által 1889. szeptember 30-ig megtakarított összeg tehát 4,216,372 frrt 14 kraj.

* **Újdonság.** Hölgyeink gyengéd újjai ezutal nem fognak többé elszábadni a kótes által. A gépek korszakában élünk, van mar mindenre gépünk, még harisnyakötő gép is. Még megrőgk azt az időt, hogy lányaink nem is fognak tanulni kötni. Ezen alapos aggodalomra szolgáltat okot Hay Fáni dohánnyüzésdjében felállított harisnyakötő gép, mely egy nap alatt 8 pár harisnyát közt szében és jobban, mint bármely öreg néni. Az érdekes gépet ajánljuk bárminek megtekintésére.

* **Visszafeleké egy védgát-építésénél.** Az ő-beszei védgát építésénél elkövetett visszafeleké tárgyában hozott a napokban határozatot a kir. kura. Az ügy előzményei ezek: Ő-Becsen a múlt évi tiszai árvíz nagy mértékben megroválta a tiszai védgátakat. A község meőröké. Peschitz Jenő annak idején utasított, hogy a föltesek helyreállítása czéljából indítsa meg az előmunkálatokat, a mi meg is történt. A töltes lassankint felépült, és ugy látszott, hogy minden a legnagyobb rendben van s maguknak az ellenőrzésre hívatott szakközöneknek sem tört fel, hogy sokkal kevesebb föld használtatott föl, mint a mennyi a mérők kimutattott. Eltelt felesztendő is, míg a visszafeles napfnyére került és kitűnt, hogy a község pénztára az építésnél 5400 forinttal megkárosodott, annymibben a kimutatott 22,900 köbméter föld helyett csak 4000 használtatott föl. Peschitz kérdőre vonatván, azt adta elő, hogy ő Dörner Márton községi bíró biztatisára rábirta Nagy Péter ő-beszei vállalkozót, hogy a földmunkálatot az árlejtésen színlő ő vállalja el, a mit ez teljesített is, és ezért jutalmul 3 forint napidíjat kapott. A községfőt a pénzeket aztán Nagy Péter nevében Peschitz vette föl hamis kereseti kimutatások alapján. Azt állítja tovább Peschitz, hogy a jogtalannul szerzett pénzöl ő csak 800 forintot kapott, míg a többit Dörner bírónak kellett átadnia. Dörner a vizsgálat folyamán állhatatosan tagadta a Peschitz által ellene felhozottakat. Befojeztetve a vizsgálat, az újvideki törvényseki vad által helyezett Peschitz Jenőt közokirathatmissé és esalás büntetilei Nagy Pétert pedig az ezekben való bűnrésesség miatt.

Dörner Márton községi bíró ellen a törvényseki a további eljárást megszüntette. Ezzel szemben a kir. tabla vad által helyezett a községi bírót is a 362. §-ba utkozó és 363. §- szerint minősölő hűbör kezzelés büntette miatt, mert ellencében is több nyomatkócs gyanok forogt meg, hogy saját gyönyömök gyarapítása végett segédkeztet nyujtott a hűbör elnökéhez. Dörner a tabla vadhatalozata ellen felbőszetett a kir. karidhoz, melynek IV. büntető tanácsa azonban ma Tomcsányi Mór bíró elöladás alapján Ostroczky József elnöklete alatt helybenhagyta a kir. tabla vad hozott határozatot és így ez ügyben nem sokára megtarthatik a vétőrgyálást.

* **F. hó 4-én** az újberzéki algyúmasim kegyelotes ünnepepe helye volt. Ő felségé I. Ferencz Jozsef apostoli kiralyunk legmagasabb nevenapját ilte az ifjuság az igazgatával és tanári karral egytt számos vendég jelenlétében. Az egyes felekeztek templomaiban tartott isteni tisztelet után a gymnasium I. oszt. termében gyűlt össze az ifjuság; hazafias énekek, a szozatot és hymnusok énekelték, a gym. igazgató pedig emelkedett hangú s az ünnepepele méltó dísz-beszédelel mondtott, melyben az összes halgatóság rokonszenvelve találkozó tenyeket emelt ki Ő felségé szerettelelése déteblő s lélekeköl magasztalással fejtötte a jó urakölde atyai indulatát s különösen magyaros érzelmet, melyek kegyes tettekköl s magyar szöval bizonyít. Az ünnepepes szömonlat után az egész halgatóság szível-lelékeköl kiáltott: Eljen a király.

* **Írnök** ki ügyvédi íródában tövb éven át dolgozott, hasonló minőségben alkalmazást keres. Bővebbet a szerkesztőségénél.

(**Tűdbötegek gyogyítása.** A „Közleemények” című könyomat lapján dr. Nagy S. L.-tól a követoző érdekes oroklat olvassuk: „Mióta dr. Koch felfedezte, hogy a tuberculus bacillusok idezők elő, azóta tudjuk, hogy e betegségek okát legyözése csak idő kérdése. Csakhamar találtak is fel oly szereket, melyek a bacillusokat megöltek, de ezek az emberi szervezetre való káros hatásuk következtében alkalmazhatók nem voltak és így az eddigi szokásos belezési módszert ily körösekénél és ily szerekekkel gyakorolni nem lehetett. Vegre Claude Bernard, híres tudós egy oly új exhalatio-metódust talalt föl melylyel a belezöndö gyogyitású szög oly uton vezetettnek a tödbö, mely a szervezeten nem írtálja, a tödböket minden részét a gazokkal a szükséges mértékben eleei ugy hogy a tödböket bacillustartalmu részét, valamint a legöszerveket többi beteges helyeit a gazokkal közvetlenül érintenek, s így aztán sikerült a tűdbötegekeköl a gaz exhalatio-metódust rektal-injektio utján alkalmazni. Korunk leg hírebb szakterfái mint L. Bergoun, Cornil, Dujardin Beaumes, Stals, stb. által tödbözés, tödbökör phthisis, hörhurut, asthma eseteiben tött kísérletek oly fényes eredményt mutattak fel, hogy ez a rendszer ma már a legmegbízhatóbb. Köszönettel tartozunk tehát dr. Aitmann Károly Beesen Mariahilferstrasse 70. sz. alatt lakó ismert orvosnak, hogy egy új gazexhalitációs készüléket szerkesztett és adott át a nyilvánosságnak, mely Ausztria-Magyarországot nem is számítva, már Angliában, Belgiumban, Hollandiában, Csalz., Német- és Oroszországban fényes sikert aratot és mintegy 4000 példányban terjedt el. A készülék kezelése föltöte egyszerű és beszerése esékely áránál fogva (a hozzá szükséges vögyzszerekek 8 frrt) senkinek sem esik nehézségre. Tudtommal a doktor ur szívesen ad e tárgyba bárminek bővebb levélbeli felvilágosítást.

(**Czímbalom-, zongora- és hegedü-oroktatás** szerény feltételek mellett adatik. — Bővebb tudosítás e lap kiadóhivatalában nyerhető.)

(**Közgazdasági érdekek** azon feladatot röjják ránk, hogy a láthatolag serdülő hazai ipart fejlessük és ugy e kölesleg mint anyagilag támogassuk; különösen midőn látjuk, mennyire araszják el országunkat a külföld, sok esetben gyarló gyártmányokkal; oda kell töreküdnünk, hogy minden esalában és a tarsadalom minden rétegeiben gyökörözzön a jelszó: „Támogassunk a hazai ipart”. Örmélll constanthalatunk azonban, hogy a megfeletlen munkásszövényaink, dacára mégis vannak egyes iparágaink, melyek bátran kiállják a versenyt a külfölddel. Ezen iparágak között első helyen megemlítendő a magyar bútortipar. Ez alkalommal szándökünk t. olvasóinkat a magyaripar egyik megfontosított bennutatót, az a fővörsi bútortipárnál az egyetemes cég Bernstein József és Fia. E cégnek készítményei a bel- és külföldi nyilvános árúlatokon osztatlan elismerésben részesültek, de nagyobb az elismerése azoknak kik bútorszükegesleiket e cégnél fedezték, és ezen meggyözödest nyertek, hogy nem szükséges sött fölössleges más mint hazai iparkészítésmegy újulés mint tartosságára nézve. Midőn a zónaröndzés által az utazás oly könnyűen hozzáférhetővé vált, t. olvasóink b. figyelmét ajánljuk ezen mintegy 40 év óta fenálló és országszerte láttnó hírnevök örendő cég a nádor-utca 6. sz. alatti bécs mintahelyiséget és mintatörzsöt megtekintésért, melyen szep látványosságok képeznek.)

(**Az egyetlen próbált gyögyeszer** a Bright-féle vösehajókna és általában a vöse minden betegségenél esakis alapos gyögykezelés a Warner Sasa kurával és az ezzel kapcsolatban álló rendszeres diétmód. Szamaltan esetben ily betegségek és által gyögyítattak miután a többi gyögyemökök mind hasztalan voltak, ami száz meg száz meggyözül is elismer. — Kaplató Gáló Emil és Ronay Ede gyögyeszeráraban, Zomborban.)

(**Érdekes**, Pírisi különlegességek kaphatók Telesh Gáspár látszerészeti és söbeszeti esarnokában Zomborban. — Postai megrendelések ponton az eszközöltetnek.)

CSARNOK.

A szerelem.

Továr Mariska, nemes Továr Adam földbirtokos leánya és Továr község legszebb hölgye igazottan jár s kel szobhajában. Szemei mindig az ablakra tekintenek. Közbe-közbe haragosan dobbant egyet pezi lábaival.

— Azért sem leszek nyugtalan! mondá haragosan felbgyeztetett ajkával. Ne lassa, ha jön, hogy késedelmezes igazottaságba ejtet. Igen ez igazottaság, nem feltékesység. Miért is volna feltékesny? Ugy sem szeret mást, csak engem. — De nem értem, már 5 óra és megérte, hogy 4 órakor itt lesz. Máskor pontosan megjelent mindig. Talán meg is feledkezett rólam, menyasszonyáról; tolda hozzá keserűen. Jól van, én nem is bússolok! E szavakkal leült a zongorához és újjai ritka gyorsasággal futottak végig a billentyűkön, fájdalmas bangokat esalva ki belőlük.

— Nem bírok tovább! mondá székörel felugorva. Tovább nem bírom kiállni.

Tudja Isten mi baja van és én még itt játszom. Elkölök valakit lakására.

Csöngett. Belépő komorjának parancsot adott, hogy köljön valakit rögtön Derengő Zoltán urhoz megkérdezni, hogy miért nem jött el?

— Mariska! Mariska! szólal meg egyszerre háta megett egy kedves, ádo hang és Mariska hátra tekintve meglátja legkedvesebb barátját, Halas Örszikét. Egy kézmozdulattal elbocsátja komorját és szeretett barátjához rohanna azt szívélyesen ádvözlő és egész esőközzel halmozza el.

— Minő bohó vagy ma Mariska, mondá Örszike, magát gyöngéd erőszakkal kiszabadítja barátja elől karjai közül.

Csakhamar megerezt közöttük a beszélgetés és feledve lőn völégény, komorna. A két barátú kiment a kertbe sétálni. Elmondattak egymás gondolait, légvárakot építettek a jövőre nézve.

Vig eszegezésüket mozgavarta a komorna megjelenése, ki azást tőlezen kis levéket adott át urnójának. Mariska örvendezve kapott a levélke után. Reszkető kézzel bontá fel a borítékot és kívánsai örömmel kezdé a levelet olvasni. Egyszerre elcsókta magát és alevla esett barátja karjai közé.

A sikolyra kirohantak a hazbeliek és nem kissó volták megdobbanva, midőn urnájukat meglátták. Rögtön bevitték szobájába, lefekettké ágyába és orvosát küldték.

Örszike ezalatt a bajt okozó levelet felvette a földről, nehogy hivataln kézbe kerüljön, és bevitte Tóváry Ádám ur szobájába, ki már ekkor leányát volt összekulcsolt kézzel kére az állat, hogy térjen magához. Az öreg ur sirt.

— Nézz réám, atyádra, jó gyermek. Térj magadhoz, engedj látom szép fejedt szemeidet. Mosolyg, ne ejtsd kétségbe atyádat, kinek te vagy legdrágább kisése és reménye. Csokolj meg és neved ki atyádat, mond, hogy csak réám akartál jjesztetni. Beszélj kedvesem hozzám, nyugtasd meg háborgó szívemet. — Ah itt van végre orvos úr! Nézz mily szerencsésen ember vagyok.

— Nyugalom és hidegvér uram! szóló a belépő orvos. Mig a eselések eltávoztak szeretett urnójuk szobájából, azalatt az orvos gyógyszerke segítségével magához térte a leányt.

Az azonban úgy látszott, hogy a jelen voltak közül senkire sem ismert. Révedező tekintete egyikről a másikra esett. Örszike e tekintet alatt összerendezte Tóváry kisasszony pedig felkaczagott.

Hahaha. Mit néztek úgy réám. Már fell kellene kelleni. Hiszen ma lesz esküvöm. Pszt! lassan, nehogy az az asszony megmégálja, mert el akarja vinni Zoltánt. Azt mondja, neki több joga van hozzá. Ugy-e nem igaz? Hahaha! Hisz csak rák skartak jjesztetni. Gyorsan öltöztessetek fel, hiszen ma van esküvöm napja.

A jelen voltak arcán a legnagyobb rémtület volt látható. — Leányom megőrült, suttogá az atya elhaló hangon és egy székro gyogya keservesen zokogott.

— Örszike kisasszony és Tóváry ur tessék e szobából távozní és a beteggel magamra hagyni.

Az orvos e felszólítására kimentek a szobából. Tóváry ur pedig szobájába ment. Az első, mi itt szemébe ötlött egy levél volt. Ugyanazon levél, melynek elolvasása oly nagy hatást idézett elő Tóváry kisasszonynál. A levél Derengő Zoltán, a völégény aláírásával volt ellátva. Tóváry ur rögtön elolvasá a levelet és elolvasása után még sokáig állt székeben elgondolkozva a történeten. A levél tartalma a következő volt:

Tisztelt kisasszony!

E levellem nem örömet, hanem fájdalom fog lekébeben előidézni; szomorú bevezetés, de legalább elemem vele azt, hogy erős lesz és az alább következőket erélyvel fogja eltérni.

Őn sokszor kérdezett multom fölöl, én azonban mindig kitérőleg válaszoltam. Azt mondtam Önnek, hogy multom zivaratos volt, de szerelmmel egy nyugodt jövőt fogok alapítani. Legyen kérem erős! Álom volt az egész, én boldog e világom többé nem lehetek. Hogy miért nem azt mindjárt megfogja tudni.

Én gazdag szülők gyermeke voltam. Szüleim összeházasítottak egy nővel, kit mindig gyűlölttem. Kölesönös gyűlöletünk napoként növekedett és együttelűnk lehetetlené vált. Egyszer csak eltűnt nőm. Levelet bolygott hátra, melyben tudtomra adt, hogy véget akar vetni boldogtalanságunk azáltal, hogy megölí magát. Ne keressem sehol, mert ismeretlen helyen vet véget életének. Isten bocssássa meg bűnömöt, de én könyvehlten lélekztem fel. Több év mult már el azóta. Miután nőmet holtnak véltem, megkerém Önt, mert kölesönös szerelmünkről meggyőződtem. Még 10 nap és Ön az enyém lett volna. De ennek nem szabad megtörténni. Hallja kérem a borzasztó valót! Nőm nem halt meg. Elámitani akart engem és így bosszut állani rajtam. A bosszú sikerült. Ōn az enyém nem lehet. De más sem. Nőmet eltatsum most magamtól és elmegyek oda, hol senki sem ismer. Ma még elutazom Havre-ba és onnan a „Signale“ nevű hajón Amerikába. Isten Önnel! Legyen erős, hogy e szörnyű esepást kiálja és kérem ne itéljen, hanem sajnáljon, mint oly férfit, kinek nem szabad soha boldognak lenni.

DERENGŐ ZOLTÁN.

Tóváry urat mely gondolkozásában a belépő orvos zavarata meg.

— Uram, mondá az orvos, leánya magához tért és véleményem szerint réám nincs többé szüksége. Minden esetre egy kis légváltozást ajánlani kötelességemnek tartom.

Még néhány szükséges utatást adt elvtávozt.

Másnap koszi robogott ki az udvarból, mely a kastély urát leányával a vasúti állomáshoz vitte.

Négy hónappal később tekintünk ismét Tóváryék kertjébe és ime! egy igen kedves kép tárul szemeink elé.

Tóváry Mariska egy szép barna férfi karján sétál a kert virággyái között, halkán beszélgetve kisérfjével. Tőlük néhány lépésnyi távolságban Tóváry ur s étál a falusi lelkessel, kinek valamit elbeszélni látszik. Hallgatassuk meg mi is beszédének végét.

Hazulról eltávozva Szt.-Ligetre utazunk egy nőrokonomból, kint mindig vig társaságot vit egybe gyűlvé. Itt megismerkedett egy Keresztes János nevű urral, ki a társaságban nagy tiszteletnek örvendett. A sok séta közelebb vonta őt leányomhoz, és egy szép napon észrevettem, hogy leányom nem búskomor többé, sőt

mi több, a férfiak irányában sem volt oly tartózkodó többé, mint azt balesete óta láttam. Néhány nap mulva Keresztes ur megkérte tőlem kezét, és hogy nem lett kikoszarva, azt látja Ōn most, midőn mint boldog menyasszony lejt a völégény karján.

A szerelem betegé tette, a szerelem gyógyította.

Cornélla.

Törvénszéki csarnok.

A kulai úrbéri ügy a büntető bíróság előtt a kulai úrbéri választmány tagjai ellen a 12. r. sz. a. tett feljelentés folytán.

(Folytatás.)

De mindezt megelőzőleg megtörtént Kulán az, Récz György képviselői üléseben 1874-ik évben indítványozta, hogy a kulai úrbéri pénztár osztások szét a hitfelekezetiiek között iskolai osztárra, mit a különböző hitvallásu kulai községi képvislet határozattá is emelt;

ez volt tehát az úrbéri meghatalmazottak és úrbéri pénztár ellen intézett első megtámadás. — ennek beigazolása végett esatolja vádlott 5). alatt másolatban a község képvisleti 26. 27 és 28 ex. 874 számok alatt hozott határozat elleni felebbzését a megye alispánjához melynek eredetjé a több idevonatkozó iratokkal a megye leveltárában fekszik, s ezeknek hivatalból beszerzését kéri;

a kulai politikai község illetékelen határozattát követte azután a megyetörvényhatóságnak az úrbéri meghatalmazottak elleni és a kulai úrbéri pénztár iránti azon jogtalan határozata, melyet ezen magán tulajdon képező vagyon a kulai úrbéri pénztárnak megvizsgálása végett melyek kiküldöttségi vizsgáló bizottságot rendelt, mely ellen miután hiába keresett vádlott orvoslást, mert hazatalan felebbezett és tiltakozott, ennek megelzése még is, Schmausz Endre megbízottsági tag elnöksége alatt 1875-ik év október 12-én kezdetű vette — „s noha vádlott a vizsgálatot megelőzőleg az úrbéri pénztárnak,“ iskolai alap-pá elnevezése ellen ünnepélyesen tiltakozott az úrbéri választmány nevében s egyszersmind kijelenté azt is „hogy az úrbé választmányának alapnövelde iránti határozattát érvényesnek eskis akkor fogja tekinteni, ha volt úrbéres megbízók erre nézve egyenként a helyszínen megkérözve lesz-fognak, mit azonban Schmausz Endre elnök ur jegyzőkönyvbe sem vett és eskis vádlottnak határozott követelése folytán a vizsgálat végén pótlagosan jutott jegyzőkönyvükbe — mire nézt kiemeli még vádlott: hogy a vizsgálat egész folyama alatt Schmausz úr az úrbéri pénztár név helyett, kirívóan mindenkor „a l a p“ kifejezést használ, tehát már ekkor is midőn még csak is az úrbéri pénznek eredete és jogi természetének kipuhatolása végett lett kiküldve már is minden áron az úrbéri pénztár alapítványára erőszakosa, s e végből az úrbéri pénztár kifejezést szándékosan mellőzte és csak is egy helyt fordult elő az általuk felvett jegyzőkönyvekben ott, midőn constatniuk kellett, hogy a kötelezvények kivétel nélkül az úrbéri pénztárra és nem valamiféle alapra szöllaanak. — ennek beigazolása végett vádlott esatolja 6). alatt a megyei vizsgáló kiküldöttségének a kulai úrbéri pénztár iránt megelített vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet másolatban s kéri ennek eredetjé a megye leveltárából hivatalosn beszerezni.

A megye kiküldöttségi vizsgáló bizottság eljárása után következett ennek a megyebizottsághoz intézett jelentése és abbéli javaslata melynek nyomán mégis madzágként vádlottnak a megye törvényhatóság jegyzőkönyvi elismerést szavazott és e mellett oly jogtalan és illetékelen határozatot hozott, melyel többi még életben volt 5. úrbéri meghatalmazott tagtársait az úrbéri választmányból önkényileg kizárt s helyükbe a kulai politikai község részéről 3 tagnak beválasztását rendelte; ezen határozat ellen a volt kulai úrbéri birtokosok és első sorban vádlott is, dacára annak, hogy neki abban jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott felfolyamodást nyújtott be a nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszteriumhoz, mely felfolyamodását 7). alatt esatolja másolatban s kéri ugyan annak eredetjé és az ezel szoros kapcsolatban álló 351 mbz. 1875 számú megyei határozatot a többi iratokkal együtt a megye leveltárából beszerezni,

esatolja továbbá vádlott 8). alatt másolatban a m. kir. Belügyminiszteriumnak a kulai úrbéri választmányra és az úrbéri pénztárra vonatkozó 33508 ex. 876 sz. a. Bács-Bodrog megye törvényhatóságához intézett leiratát melynek eredetjé a megye leveltárából beszerezni kéri, minthogy ezen miniszteri leiratban a megyetörvényhatóság 351 mbz. 875 számú határozatával szemben mint legfőbb foku közigazgatási hatóság által vilagosan, és visszavonhatlanul (ki mondva) lett, hogy ezen úrbéri választmány továbbá is jogszerűen fennállonak s így a kulai volt úrbéres lakóság és ügybeni egyedül jogosult „törvényes vagy is azon községnek volt tekintendő, melyet a kérdéses alapítványi vagyonnak kezelése, fejlesztése, valamint az alapítványi életbe léptetése körüli intézkedések megtétele egyedül illehet“ a midőn is ugyanezen belügyminiszteri leirat az úrbéri pénztár illetégek nem egy már létező alapítványnak, hanem hivatkozással az 1872 évi Január 8-án tartott községképviseleti ülésben állítólagos bejelentésre, az úrbéri illetve, alapítványi részének és alapítványi részének nevezé — de ugyanott mindjárt a következő szavakkal egyszersmind kijelenté azt is: „hogy az iratokból ugyan vilagosan ki nem tűnik valjon Váally István választmányi tag ezen bejelentést többi tagtársával egyetértőleg és ezekkel megállapodás folytán tette e? de miután ezen választmányi tagtársak az említett képviseleti ülésben mind jelen voltak és a bejelentés ellen legkisebb észrevételt sem tettek, alaposan véleményezhető: hogy ezen bejelentés hozzájárulánk és beleegyezésükkel történt“ — s így eskis hibás és a valóságnak éppen meg nem felelően, pusztá feltevések nyomán a kulai úrbéri pénztár alapítványi részének nevezé, holott előbb idézett feltevési és jóhiszemű gyanításai a hivatkozott 33508 ex. 876 számú belügyminiszteri leiratnak egészen tévesek voltak s hogy a való tényállással merőben ellenkezően, vilagosan kiderült a megyei alispán ellen kérdésés miatt Váally István vagy is vádlott által indított 1163 pl. 1883 számú felhívási per folyama alatt kihallgatott

nek s alba belenyugodni illetve szavazataikkal ahoz hozzájárulni annak Fárász Márton és Beltyi Tyira úrbérválasztmányi tagok hit alatt tett valamásából, a melyről felvett tanu kihallgatási jegyzőkönyvet a kérdő pontokkal együtt 9). alatt esatolja vádlott és kéri annak eredetjé az 1163 plg. 883 számú per esomaggal együtt a zombori kir. törvénszéktől beszerezni — továbbá ide vonatkozólag esatolja 10). alatt másolatban azon további valamásokról felvett tanu valamási jegyzőkönyvet a kérdő pontokkal együtt, a melyben különösen Lenz Ádám kulai úrbérföld birtokos által az úrbéri pénztár ellen 4858 plg. 883 sz. a. indított perénel kihallgatott tanunknak u. m. Kovács Tanczók, Eper-Pál, Fávok Száva, Fárász Márton, Váally István és Bukinátz Milosnak hit alatt tett valamásaiakkal kétségbe vonhatlanul be van bizonyítva; hogy a 33508 ex. 1876 számú belügyminiszteri leiratnak azon feltevései hogy Váally István választmányi tag az állítólagos bejelentést többi tagtársával egyetértőleg és ezekkel megállapodás folytán tette volna, továbbá, hogy a választmányi tagtársak említett község képviseleti ülésben mind jelen lettek volna s. t. semmikép helyt nem foghatnak; és hogy ezen téves feltevésekől kiindulva egészen helytelenül nevezetett a kulai úrbéri pénztár a belügyminiszteri 33508 ex. 1876 számú leiratban alapítványiszerűen mert említett tanuállomási jegyzőkönyvekben kiderítve és beigazolva lett: hogy az úrbéri választmányi tagjai az 1872 évi Január 8-ik községképviseleti ülésben nem voltak jelen. — továbbá hogy az úrbérválasztmányi tagok meg sem lettek hiva a községképviseleti ülésre sem a mondott időben sem máskor, — továbbá hogy csak is 4 úrbérválasztmányi tag kik egyszersmind községképviseletők voltak mint ilyenek vettek csupan részt az említett községképviseleti ülésben, továbbá hogy az úrbéri választmányi tagjai az állítólagos bejelentésre Váally Istvánnak sem utatást, sem felhatalmazást soha sem adtak és hogy Váally István említett község képviseleti ülésben az úrbéri választmány 43 ex. 1869 számú határozattal nem is mutatta s. t. — Mindezeknél fogva kéri fennebb említett és másolatban beszatolt tanuállomási jegyzőkönyvek eredetjé, ugy az úrbéri pénztár ellen 4858 plg. 883 sz. a. Lenz Ádám által indított pernek egész esomagát valamint az 1163 plg. 883 számú felhívási pert is összes esatolmányaiakkal beszerzeni a zombori kir. törvénszéktől.

(folyt. köv.)

Fővárosi kalauz.

Lépten-nyomon akadunk a fővárosban idegenekre, a kik a mulattató és szórakoztató helyek meglátogatása után minden hazán nélkül távoznak el újra Budapestről, mivel meglátogatni kaulauzra nem lehetnek szert, s nem kaphatnak oly ismerést, aki őket egyes hasznos dolgokról felvilágosítaná.

Nagy újság van most Budapesten: pompás californiai ügynevezett „St. José“ úriasi baraczkákat állított ki a városligeti kereskedelmi muzeumban (iparesarnak, bennet szabad) Dietzl József cs. és kir. udv. szállott. Ezen úriasi baraczkák a Váci-és Deák F.-utca sarkán, Calderóni és Társa kirakatában is közszemlére vannak kitve s nagyságu s izléses formájuk miatt is általános esodálattal keltenek. Ugy itt, mint a kereskedelmi muzeumban méltán ajánlhatjuk megtekintésé minden gyűmölcsbarátoknak, mert ily szép baraczkákat, ami rendkívüli nagyságukat, fellegességét és szép díszítet, még nem láttunk s méltó nevezetességét képeznek a gyűmölcs-termelés terén. Ezen gyűmölcs taja a termelőnél, (Budapesti Ferenckéz bazárja) kapható. Dietzl József cs. és kir. udvari bornyagkereskedő elváltatellen érdemet szertett magának ezen gyűmölcsfej előállításával s gyakorlati szakembernek köszönettel tartozunk, hogy a „St. José“ úriasi ószi baraczká fajtát forgalomba bocsátja. Dietzl József sokoldalú tevékenységének ezen közhásznu tanúságában újabb jelét adta, hogy ahol a névt halljuk, ott közérdeklő, hasznos és elismerésé méltó dolgokról van szó.

Tárnóczy Gusztáv országgyűlési képviselő és nagy birtokos gazdasági pégyárral meglátogatni egyetlen gazda sem mulasztja el, mert itt minden idényre és minden eszra a legújabbban a legjobbakkal talál gépek és eszközök találhatók. Tárnoczy első sorban a saját mintaszerű gazdaságában alkalmazza a legkötönybb találmányokat, s így talajvizsgálóainknak megfelelő szokásainkkal megferő kipróbált munkát kap itt minden gazda ezen kötnő collegiatától. (Iroda és géptelep: Váci körút 49.)

Osodálatos, hogy Magyarországon oly kevés szabadalmat vesznek ki, holott alig van község, hogy iparos, végzés, hivatalnok, stb. stb. nem tűnék ki ismerési körében egy valóban közérdeklő találmányával. Benedek Lajos és Társa szabadalmi irodája. (Budapest. Muzeum-körút 10.) megnyitott s a kormány hathatósan ajánlotta a feltalálók figyelmébe, azóta örvendetes lendülettel tapasztalunk s gyógyszerészek, papok, gazdák stb. sietnek tömegesen hírnevet és hasznát szerzeni ezen kötnő iroda által. Bátoran fordulhatnak hozzá, mindenki, akinek találmánya van, elakarja adni vagy megszerezni, meghosszabbítani a szabadalmat.

Weszeley István a Nemzeti szalódában (Váci-utca 22. sz.) az orvosok által igen keresett orvosi-, sebesi-, mű-, kö-tőszér-, sérvkötő- és betegápolási eszköz-üzletet nyitott meg, melyet a szenvedő emberiségnek a legjobbban ajánlhatunk. Weszeley kötnő szakember s elegantiájával egyestű azon rendkívüli figyelmességet, melyel mindenből a legjobbbat adhatja. Dús választéka vagy mindennemű ruggantás-árakban is.

A VI. és VII. kerületi gazdag polgárság búszke palotájában (Andrássy-ut Casinó-épület) találjuk Petanovity J. ét-termet-át, ahol Budapestnek még Süssenbeck által nagy hírnevet emelt legjobb konyhája s legkötönybb pinczéje van. Petanovity még fokozta e vendéglő előnyét, ahol nemesak pompás ételek és a legjobb italok szolgálatnak ki, hanem a külföldi mindenféle esemege mesterek világhírű remekei is, sajtok-, kolbászok-, hurrkák-, halfelékben stb.

Midőn minden fővárosi látogatónak lelkeré köttük, hogy nézen be Geitner & Rauech (Andrássy-ut 8. sz.) nagy és rendkívül dús választéku raktárába, ezáltal őket kötelezzük, mivel a modern technica ezerele jobb vívmányaink szemléletében gyönyörködhettek. Rauech urban előkénye és rendkívül szakértelmén kalauzra találunk, ki esodálatos munkabíró erejével, fáradszatlanságával és rendkívüli őberségével oly magas színvonalra emelte üzletét, a minőt a legelőhaladottabb nemzetnél is csak keveset találunk. Alig van a háztartásokban, a malmokban gazdaságban s az emberiség ezer és ezer különböző foglalkozásában eszék, mely itt nem volna legjobban minőségben feltalálható. A mostani évadban különösen malomkövet ajánljuk, de általában ismételjük, hogy egyetlen fővárosi vendég se mulasztja el ezen nagyszerű raktár megtekintését.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemittelt (ca. 180 Verch. Lual.)
Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis 11.45 p. Meter — glatt und gemittelt circa 150 Verch. Lual.) — verjendet roben- und fündneie portos und zollfrei das **Gabrit Depot G. Henneberg** (K. und L. Hoflieferant) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 20 kr. Porto.

Venedicára és hólyagok kegyetlen az en-
 tük felette nagy
 csomagó sűrűs borok el-
 zomók következmény
 zoktá loma; gyakran el-
 volna tehát kerülendő,
 ha csak oly viz kiel-
 vőitve évenként, a melyet
 egy alkattalál fogva a feles-
 hólyagot látkint képe-
 s. Bere. első sorban mint legak-
 másab a

MATTONI-FEJLE
GISSHÜBLER
 legújabb gyógyszerek
SIVANYÓ-KÖT

3. kapható, mert a benne tartalom sok a lant-
 zelnak leginkább képek megféléni, és mert ment sz-
 mentés annyira zavaró mérszoktól, a melyek száma
 szaktörvényben feltéte azaz mennyiségben előfordulnak

Nincs többé köhögés!

Igy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer megkísérelte a hírneves s díjjuttalmazott

1—10
egger-féle mellpasztillákat,

melyekre tisztelt című olvasóinkat ezúttal figyelmeztetni kívánunk.

Ezen pasztillák ára dobozokban 25 és 50 kr. és kaphatók a következők gyógyszerüzleteiben:

Zomborban: Saly Antal és Szauerborn Károly.
 Szabadkán: Jóó Károly, Milassin Illés, Gálffy György, Deesy Dezső, Baján: Geiger Károly, Nagy Sándor, Pollermann Bert, Steininger Lajos, Kúlán: Maly János, Újvidéken: Grossinger C. B., Dimitrievič G. H. és Plavcsin G. gyógyszerüzletei.

* E rovat alatt közöltétek nem vállal felelősséget a szerk:

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató: **Dr. MOLNÁR GYULA.**
 Kiadó: **ÖBLÁT KAROLY.**

„KRESOLIN”
 esalhatatlan gyógyszerül szer a házi állatok kőbőm- és szá-
 bántalmát, rüh és egyéb borbetegségét ellen.
 T. e. z.
 Van szeresem a t. e. z. érdekelt közönségnek szí-
 ves tudomására hozni, hogy az általam készített, az angol
 „Creolin” tisztaságában és gyógyhatásában messze
 felülmulo

KRESOLIN-nak
 a magyar szent korona területén való egyedüli és kizáró-
 lagos elarúsítási jogát

HIRSCH LÁSZLÓ
 budapesti (nador-uteza 20. sz.) olaj-nagykereskedő urra
 ruháztam at, ki a szerbiára is kiterjedő magyarországi
 vezérigényekmet képviseli. Az általam készített Kreso-
 lin, mely a legjobb és legolcsóbb ilyenmü gyógyszer és
 mely valódi minőségben kizárólag Hirsch László urnál
 kapható, minden mérés akkarszóló ment, nem edző,
 foltot nem ejtő, hanem kizárólag tisztító-szer, mely az áll-
 atok gyapju- és szőrmévet előmozdítja. Teljes tisztelettel

Brockmann K. H.
 Bruam am Gebirge, B-es mellett.

Brockmann K. H. urak fenti közleményere vonat-
 kozva, tisztelettel kérem a házi t. e. z. állatorvos és gyógy-
 szerész urakat, gazdabizottságot, közösi elöljáróságokat,
 szesgyárosokat és egyéb érdekeltéket, miszerint becses
 megrendeléseikkel engem megtisztelni méltóztassanak. Azon
 leszek, hogy az elsörangú szakértők bizonyítványai által
 kitüntök deklarált és europaszerte elismert kresolin a
 legújanyosabb árak mellett szolgáltatam, és hogy a t. e. z.
 közönség minden méltányos igényének a legjobbban meg-
 felelek. Teljes tisztelettel

Hirsch László, mint a
 Brockmann K. H. által feltalált Kresolin kizárólagos el-
 arúsítója.

Minta
 minden irányban bérmentve.

Posztó és divatárak
 a legolcsóbbtól a legfinomabb qualitásig ösz és teli
 szükségletre szétküldetnek magánosok részére is gyári
 árak mellett olcsóbban mint bárhol az alábbi depot:

Cs. és kir. posztó és divatáru gyár
Schwartz Möricz
 Zwittau (Csehország.)

3.10	méter teljes öltöny-zsövet	5	frt 50 kr.
3.10	erös gyapju zsövet	0	* 80 *
3.10	erös finom gyapju zsövet	9	*
3.10	finomabb gyapju zsövet	13	*
3.10	legfinomabb gyapju zsövet	15	* 50 *
2.10	téli kabát zsövet egy teljes teli kabátot kiad		
	5	frt, 7	frt, 9
		frt, 11	frt 50 kr.
1.70	egy teljes lóden kabát, természetes víz- hatlan	3	frt 50 kr. 4
		frt 50 kr. 5	frt 50 kr. és föléb.

Fekete posztó szalon öltönyöknek, posztó-áru min-
 den fajta, gyapju béles minden ában 80 krtól egy-
 méter-tér föléb. Női posztó női ruhák számára. Női-
 atletkötök Himalaya-gyapjából 19/1 nagyságú, 3
 fittól föléb. Atalan posztó s divatáru gyártmányok.
 Árjegyzékek ingyen s bérmentve. Szabó urak számára
 mintakönyvek bérmentve. 8—20

„Képes Családi Lapok”
 Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.
 Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!
 A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden
 vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.
 — Közkeveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig
 hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a szerzői leányka-
 nak is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyak, anyák
 és magyanak és mindig meletlel szórakozást és hasznos olvas-
 mányokat találunk benne. — A „Hölgyek Lapja” ezimü mellék-
 letünk, a nők hi tanácsadója és szellemi tákára, a háztartás, a
 gazdaság, a kertészet, a könyha, házi orvos, házi állatok és a
 divat köréből megbeszélhetetlen közleményekkel kedveskedik. —
 A „Képes Családi Lapok” képei, a legelső művészet esetéjének
 koszonik létökét. — A „Képes Családi Lapok” a lehető legjobb-
 gyékis nyújtani, s hogy hivatásának megfelelő, azt legjobban bi-
 zonyítja, immár 11 évi fennállása, mit házában egyetlen egy
 hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy
 külön, könnyvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely éven-
 kint, 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.
 Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok”. „Hölgyek Lapja”
 ezimü divatlap s „Regény” melléklettel együtt: egész évre 6 frt,
 fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetések (a hó
 bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivata-
 la, Budapest, V. Nagy korona-uteza 20. sz. — A „Képes Csalá-
 di Lapok” heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve
 küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legezelszerű-
 ben levelezőlapon — hozzá fordulnak.
 Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.
 A „Képes Családi Lapok” szerkesztősége és kiadóhivatala
 Budapest, V. Nagykorona-uteza 20. sz. 3—10

MINDENKÉNT KAPHATÓ 17 KITÜNTETŐ ÉREM
LEGFINOMABB MINŐSÉG
CHOCOLAT
SUCHARD
 NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO
OLCSÓ ÁRAK
 A pártizási
világkiállításon
arany érmet
 nyert, 1889-ik évben.

Házak és földbirtokok
adás-vételét,
 ezekre bekebelezési
kölcsönt
 17 és 33 évi törlesztésre 4 1/2 és 5%-ra; sze-
 mélyes hitel 6% kamatra
leggyorsabban
 közvitt Menezer J. Budapesten.
 Kossuthi utca 8. szám. Levelekhöz 15 kr. hólyeg
 1—2 esatolando.

Minden tőzóra vezető kikérülése szempontjából, kézzük az alábbi
 egyedül valódi eredeti védjegyet figyelembe venint **W. B. JAEGER**
 Felirat: **„W. B. BENDER SOHNE”** Aláírás: **„PROF. DR. G. JAEGER”**

W. B. BENDER SOHNE
JAEGER **tanár társulata**
 tulajdonos: **Jordan Károly.**
 Egyszerű forrártara az 1883-ik

normál-alsóruhahemlék
 (Benger W. fiait. bregenzai gyártmányá)

Budapest. IV. váczi-uteza 30. sz.
Férfi-, női- és gyermek-normál-alsóruhahemlék, gyapjuszövetek
 valamint felsőruhahemlék mérték szerinti kikérülése saját mütermékben.
 Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Övjük meg lovainkat a hidegtől és nedvességtől.
 Az első és legnagyobb
ló-takaró-gyár
 forrártara szőlő, tartos, jól kidolgozott nehéz takarókat szállít a
 következő bántalmatos olcsó árak mellett:

Prima-ló-takarók.
 190 cm. hosszúsággal és 130 cm. szélességgel szörke alapszín
 szines esikokkal jó meleg, darabja

1 frt 80 kr.

Elegáns sarga vagy szürke flakker takaró
 4-szeres feketesarga vagy kék-vörös esikokkal 2 mtr. hosszú 1 1/2
 mtr. széles, darabja

2 frt 80 kr.

Gyönyörű uri takarók szőnyegül használható, darabja

3 frt 80 kr.

Számtalan elismerő levél.
 Szíveskedjék a századnak még 10 darab sarga színi ló-
 takarót lehetőleg rövid idő alatt elküldeni.
 A 4-ik Ferenc József es. kir. huszarezred 7-ik százada.
 A szétküldés postán, hajón vagy vasuton a lehető legrovi-
 debb idő alatt utánvét mellett történik.
 3-12 Cím: Ló-takarók gyári raktára
EDMUND RAUSCHER, Bécs, Weissgärber 44. sz.

Urak és hölgyek,
távol- vagy rövidlátók
 esakis tiszta, esiszolt kristályüvegek
 által nyerhetik vissza a szem teljes
 láterejét, melyek más mindennemü
 optikai szakmába vágó árakkal.
 és pedig: szemüvegek, csiptetők,
 arany, ezüst, nickel, stb. foglalatokban
 hő-, víz- és fokmérők, színházi és
 mezei látcsövek, nagyító üvegek,
 valamint a betegápoláshoz szük-
 séges kellékek, u. m.: Irrigator,
 fecskendők, sérvkötők, gummi-
 betétek, inhallatógépek, stb. stb.
 nagy választékban és legújanyosabb
 árak mellett beszerezhetők

TELTSC HÁSPÁR
 látszerészeti és szébszeti
 árucsarnokában
ZOMBORBAN, a „Vadászkürt” szál-
 loda és Weidinger S. és Zs. czeg
 ellenében.

Javítások
 elfogadtatnak,
 és saját mühelyemben a legponto-
 sabban eszközöltetnek.

Lombfűrészesdi árú nagy választékban

Látcsövek egyes eladásokra költséim adtának.